

T.B.M.M.

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı : 2117

Tarih : 31.05.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de yaşayan nüfusun %12’lik kesimine denk gelen yaklaşık 9 milyon nüfus engelli vatandaşların karşılaştığı sorunların tespiti, devletin ödev ve sorumlulukları ile alınabilecek tedbirlerin belirlenebilmesi için Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Engelli hakları konusunda geçmiş yıllılarda benimsenen ama bugün için terk edilmiş olan tıbbi ve sosyal yaklaşım, bugün artık yerini insan hakları yaklaşıma bırakmış durumdadır. Eşitlik ilkesinin altı çizilirken özellikle “hak ve eşitlik” yaklaşımını temel alan politikalar geliştirilmelidir.

12 Eylül 2010 tarihinde yapılan anayasa değişikliğinde engelli bireylere yönelik olarak getirilen pozitif ayrımcılık yaklaşımının sadece anayasa metninde kalmaması ve etkin bir şekilde hayata geçirilmesi gerekmektedir. Zira söz konusu anayasa değişikliğinde tedbir alma yükümlülüğünün altı çizilmemiş, pozitif ayrımcılık yaklaşımı, devletin (şayet yaparsa) alacağı tedbirlerin eşitlik ilkesini bozmayacağı belirtilmiştir. Ancak engelli bireyler açısından ihtiyaç daha belirgin ve yükümlülük getiren, yani “tedbir alma ve uluslararası sözleşmelerin genel yükümlülükleri arasında olan saygı gösterme, koruma ve yerine getirme” kavramlarını içeren bir yaklaşım ortaya koyulmalıdır.

Anayasanın 10. maddesinde **“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.”** demektedir. Ancak 65. Madde ile diğer lehe olan tüm maddeler hükümsüz kalabilmekte, mutlak geçerliliği kalmamaktadır. **“Madde 65-Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir.”** ifadesinden de anlaşılacağı üzere devlet engellilerin temel haklarına, sosyal temelli yaklaşmamakta, ekonomik imkânlar dâhilinde ele almaktadır ve bu hakları bütçesinin sınırlarıyla sınırlamaktadır. Tüm bunlar ele alındığında Madde 10 daha açık şekilde ‘engellilik durumu’ da kapsayarak düzenlenmelidir.

Devlet engelliliğin önlenmesi, tedavisi ve engelli vatandaşların rehabilitasyonu, sosyal hayat ve mesleki yaşamla bütünleştirilmelerini ve ailelerine yardım sağlanması için ulusal bir politika üstlenmelidir. Toplumu eğitmek ve engelli vatandaşlara yönelik saygı ve dayanışma ödevlerini hatırlatmak, kendi haklarını etkin olarak kullanmalarını temin etmekle görevli

olmalıdır. Eşitlik ilkesine aykırı olmamak şartıyla engellilere pozitif ayrımcılık tanınmalıdır. Devlet, engelli vatandaşların örgütlerine destek olmalıdır. Engelli vatandaşların eğitime erişmelerini sağlamalı, onları teşvik etmeli ve gerekli olduğunda özel eğitimlerini desteklemelidir. Özellikle çalışma yaşamında engellilere yönelik pozitif ayrıcalıklar yapılmalıdır. Devletten aldıkları maddi yardımların tutarları makul düzeylere getirilmelidir.

Bu temelde engellilerin yaşadıkları sorunların araştırılması ve çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla mecliste araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

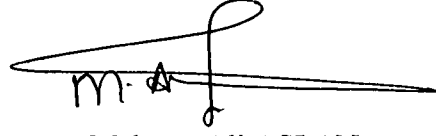
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

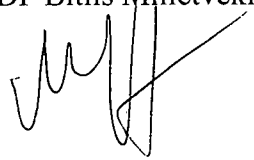

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

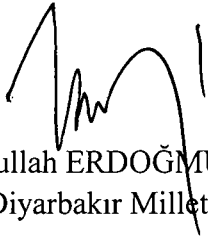
Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

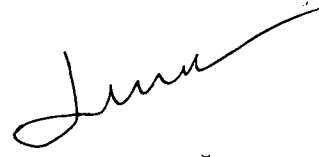
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

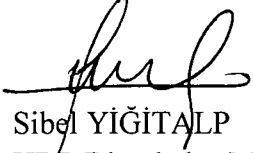
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

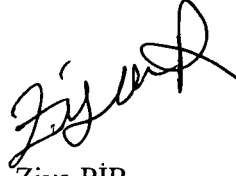
Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

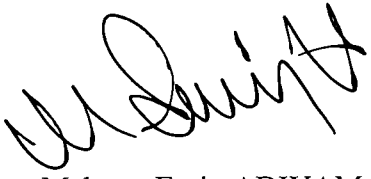
Mahmut TOGRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

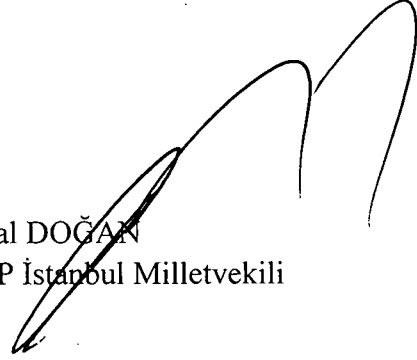
Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkari Milletvekili

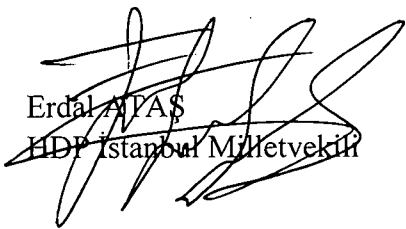
Selma IRMAK
HDP Hakkari Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal APAS
HDP İstanbul Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili